

HOOFDSTUK 14 BASISWOORDEN UIT HET PENSUM

Blok 1 (Hfdst. 3, 1a)

credo (credere), credidi	1. geloven, vertrouwen 2. toevertrouwen	hic/haec/hoc, huius video, vidi, visus	deze/dit, hij/zij/het zien
ego, mei, mihi, me, me	ik, mij/me	adsum (adesse) + dat.	1. aanwezig zijn (bij) 2. bijstaan, helpen
vos iudex, iudicis quid	jullie, u (nom. en acc.) rechter 1. wat? 2. waarom? 3. iets (na si, nisi, num en ne)	causa	1. reden, oorzaak 2. zaak, rechtszaak, proces nieuw
quod	1. betr. vnw. (nom. en acc. onz. ev.) 2. omdat 3. dat	novus scelus, sceleris puto (putare)	misdaad, misdadigheid 1. menen, vinden 2. (+ 2 acc.) beschouwen als
cum + ind.	1. wanneer 2. toen	oportet defendo (defendere), defendi, defensus	men moet, het behoort verdedigen, beschermen
cum + conj.	1. toen, nadat 2. omdat 3. hoewel	ipse/ipsa/ipsum, ipsius propter + acc. tempus, temporis (onz.)	1. zelf, hij/zij/het zelf 2. juist vanwege, door, wegens tijd
tot (onverbuigbaar) homo, hominis	zoveel 1. mens 2. man	audeo, ausus sum ita	durven zo
-que	en (staat altijd achter het woord)	fio (fieri), factus sum	1. worden 2. gebeuren 3. gemaakt worden
nobilis	aanzienlijk, van hoge afkomst	ut + ind.	1. zoals 2. zodra (als)
is/ea/id, eius	deze/dit/die/dat, hij/zij/het	ut + conj.	1. (op)dat, om te 2. (zo)dat 3. dat
qui/qua/quod, cuius	die/dat, wie/wat (betr. vnw.)	taceo, tacui	zwijgen
aetas, aetatis auctoritas, auctoritatis	leeftijd, tijd, leven gezag, invloed, aanzien	autem	1. maar, echter (drukt een zwakke tegenstelling uit) 2. verder, en dan
sedeo, sedi	zitten	quia	aangezien, omdat
omnis/omnis/omne	1. ieder, elk 2. geheel	periculum vito (vitare)	gevaar vermijden
omnes (mv.) omnia (onz. mv.)	allen alle(s)		

Blok 2 (Hfdst. 3, 2a)

de + abl.	1. van (boven) ... af 2. over, aangaande	intellego (intellegĕre), intellexi, intellectus	begrijpen
res, rei tantus tam	zaak, ding zo groot, zo veel zo(zeer)	nam	want
atrox, -ocis neque neque ... neque	afschuwelijk, gruwelijk en niet, ook niet, noch noch ... noch, en niet ... en ook niet	accedo (accedĕre), accessi	naderen, erbij komen
satis gravis	voldoende, genoeg 1. zwaar 2. gewichtig, belangrijk 3. ernstig	summus dignitas, dignitatis vis (acc. vim, abl. vi)	grootste, hoogste waardigheid, aanzien 1. geweld, kracht 2. macht, invloed
liber, liberi possum (posse), potui	vrij kunnen	oro (orare) atque bonus cum + abl. verbum audio, audivi, auditus	smeken, verzoeken en goed (samen) met woord luisteren, horen

Blok 3 (Hfdst. 3, 2b)

fides, fidei	1. trouw 2. vertrouwen	studium	1. ijver 2. belangstelling, enthousiasme 3. studie
vester/vestra/ vestrum	(van) jullie	vobis	jullie, u (dat. en abl.)
onus, oneris (onz.) quam	last 1. (na comp.) dan 2. (in vraag en uitroep) hoe 3. (+ superl.) zo mogelijk 4. acc. vrl. ev. van qui	a(b) + abl.	1. weg van, van(af), van de kant van 2. door (toedoen van) (bij het passivum)
fero (ferre), tuli, latus	1. dragen, brengen 2. verdragen	spero (sperare) tamen	hopen, verwachten toch
si	1. als, indien 2. of	animus	geest, (ge)moed, ziel, hart
aliquis/aliquid, alicuius (zelfst.)	iemand, iets	suscipio (suscipĕre), suscepi, susceptus	op zich nemen, ondernemen
aliqui/aliqua/ aliquod (bijv.)	een (of ander), enig	malo (malle), malui semel	liever willen eenmaal
e(x) + abl. pars, partis	uit, weg van 1. deel 2. kant	aut	of

Blok 4 (Hfdst. 3, 2c)

tu, tui, tibi, te, te quoque qualis	jij/jou ook 1. hoedanig, van welke aard 2. zodanig als	convenio, conveni, conventum ad + acc. qui/quae/quod?, cuius	samenkomen, bijkomen naar, bij, tot welke?
iam	al, reeds, nu, van nu af aan	cupiditas, cupiditatis ac	begeerte, verlangen en
populus Romanus	volk 1. (bijv. nw.) Romeins 2. (zelfst. nw.) Romein	iudicium	1. proces, rechtszaak 2. vonnis, oordeel
idem/eadem/idem, eiusdem	dezelfde, hetzelfde	longus primum (bijw.) caedes, caedis	lang eerst, voor het eerst moord, slachting
praesum (praesesse), praefui	aan het hoofd staan van, leiden	indignus	1. onwaardig, niet waard 2. schandelijk, smadelijk
talis	zo'n, (een) zodanig(e), zulk(e)	maximus futurum esse	grootste, zeer groot te zullen zijn (inf. fut. van esse)
nobis res publica	ons (dat. en abl.) staat		

Blok 5 (Hfdst. 3, 2d)

ceterus nos peto (petĕre), petivi, petitus	overig, ander wij/ons (nom. en acc.) 1. streven naar, proberen te bereiken 2. vragen 3. gaan naar, afgaan op	ostendo (ostendĕre), ostendi audacia	tonen, laten zien 1. dapperheid, moed 2. overmoed, arrogantie, brutaliteit
maleficium	wandaad, misdaad, misdrijf	in + acc. in + abl.	naar, naar binnen, jegens in, bij, op
fortis audax, -acis	dapper, sterk, krachtig 1. moedig 2. overmoedig, brutaal	ante + acc. ante (bijw.) tuus	voor tevore, vroeger, eerder jouw, uw
resisto (resistĕre), restiti + dat. nisi	zich verzetten tegen, weerstand bieden aan 1. als niet, tenzij 2. behalve, dan	pes, pedis inter + acc.	voet tussen, te midden van

Blok 6 (Hfdst. 3, 2e en 2f)

alius/alia/aliud, alterius licet + dat.	(een) ander het is toegestaan, het is mogelijk	praeter + acc. nihil (onz.)	1. voorbij 2. behalve niets
---	--	--------------------------------	-----------------------------------

relinquo (relinquere), reliqui, relictus	verlaten, achterlaten, overlaten	oculus	oog
occido (occidere), occidi, occisus	doden	denique	tenslotte
pater, patris	vader	posco (poscere), poposci	eisen, vragen
mors, mortis	dood	unus/una/unum, unius	één, (als) enige, alleen
affero (afferre), attuli, allatus	1. meebrengen 2. overbrengen	ille/illa/illud, illius	die/dat, hij/zij/het
cupio (cupere), cupivi etiam	verlangen, begeren ook, zelfs	facilis	gemakkelijk
ne + conj.	1. (op)dat niet, om niet te, om te voorkomen dat 2. (na ww. van vrezén) dat 3. (na ww. van verhinderen) dat, om te	dico (dicere), dixi, dictus	1. zeggen, spreken 2. noemen
hic (bijw.)	hier	initium	begin
		quemadmodum	1. hoe? 2. zoals
		cognosco (cognoscere), cognovi, cognitus	leren kennen, vernemen

Blok 7 (Hfdst. 4, 1a)

genus, generis (onz.)	1. afkomst, geslacht 2. soort	filius	zoon
pecunia	geld, vermogen	eripio (eripere), eripui, ereptus	wegrukken, ontrukken, afnemen
non modo ... sed/ verum etiam	niet alleen ... maar ook	possideo, possedi, possessus	bezitten
suus/sua/suum	zijn, haar, hun (eigen)	fama	1. gerucht, verhaal 2. reputatie
familia	1. huishouding 2. familie	vita	leven
solus/sola/solum, soliis	alleen, als enige	amicus	vriend

Blok 8 (Hfdst. 4, 1b)

proximus	naaste, dichtbij	pugno (pugnare)	vechten
discrimen, discriminis (onz.)	1. onderscheid 2. gevaar	inter + acc.	tussen, te midden van
venio, veni, ventum	komen	numero (numerare)	tellen
rectus	1. recht 2. juist, goed	victoria	overwinning
pro + abl.	1. voor, ten behoeve van, ter verdediging van 2. in plaats van, in ruil voor	capio (capere), cepi, captus	pakken, nemen
se	1. zich, hem, haar, hen 2. (in A.c.I.) hij, zij (enk.), zij (mv.)	Romae	in Rome
		os, oris (onz.)	mond, gezicht
		cotidie (bijw.)	dagelijks
		magis	meer
		videor, visus sum	1. schijnen, de indruk wekken 2. gezien worden (zelden)

Blok 9 (Hfdst. 4, 1c)

vetus, veteris	oud	soleo, solitus sum	de gewoonte hebben,
duo/duae/duo, duorum	twee	vivo (vivere), vixi, victum	gewoonlijk doen leven
alter ... alter	de een ... de ander	iste/ista/istud, istius	die/dat, hij/zij/het
tres/tres/tria, trium	drie	enim	want, immers
caveo, cavi + acc.	op zijn hoede zijn voor, oppassen voor	voco (vocare)	roepen, noemen
metuo (metuere), metui	vrezen	plurimus	meest, zeer veel
		scio	weten

Blok 10 (Hfdst. 4, 1d)

assiduus	onafgebroken, voortdurend aanwezig	adhuc	tot nu toe, nog
redeo (redire), redii, reditum	terugkeren	facio (facere), feci, factus	1. doen 2. maken
pertineo ad + acc. verum (voegw.)	betrekking hebben op maar	culpa	schuld
		iudico (iudicare)	oordelen

Blok 11 (Hfdst. 4, 2a)

quidam/quaedam/ quoddam, cuiusdam (bijv.)	1. zekere 2. enkele, enige	post + acc. hora	na uur
domus	huis	nox, noctis	nacht
sed	maar	nuntius	1. bode 2. bericht
inimicus	1. (bijv. nw.) vijandig 2. (zelfst. nw.) (persoon- lijke) vijand	paulo (bijv.)	weinig, een beetje

Blok 12 (Hfdst. 4, 2b en 2c)

castra, castrorum (onz. mv.)	legerkamp	nullus	geen
fere (bijw.)	1. ongeveer 2. bijna (altijd)	arbitror (arbitrari)	menen
demonstro (demonstare)	uitleggen, (duidelijk) aangeven	nomen, -inis (onz.)	naam
tollo (tollere), sustuli, sublatus	1. optillen, oppakken, opheffen 2. wegnemen	bona, -orum (onz. mv.)	goederen, bezittingen
		praedium	stuk grond, landgoed
		trado (tradere), tradidi, traditus	overhandigen, uitleveren, overleveren
		reliquus	over(gebleven), overig

Blok 13 (Hfdst. 4, 2d)

mirus	wonderbaarlijk	specto (spectare)	kijken naar, zien
bellum	oorlog	multus	veel
gero (gerere), gessi, gestus	1. dragen, brengen 2. verrichten, uitvoeren	multi	vele(n)
potestas, potestatis	1. macht 2. mogelijkheid, gelegenheid	quamvis (voegw.)	hoewel
habeo, habui, habitus	1. hebben, houden 2. (+ 2 acc.) beschouwen als	nemo, nullius	niemand
		magnus	groot
		servus	slaaf
		libertus	vrijgelatene

Blok 14 (Hfdst. 4, 3a en 3b)

vir, viri	man	urbs, urbis	stad
miser/misera/ miserum	ongelukkig, ellendig	totus, totius	(ge)heel
nondum	nog niet	simul	1. (bijw.) tegelijkertijd 2. (voegw.) zodra
amplus	1. ruim 2. aanzienlijk	ne ... quidem	zelfs niet, ook niet
alienus	van een ander, vreemd	honestus	1. eervol 2. fatsoenlijk

Blok 15 (Hfdst. 4, 3c en 3d)

statim	meteen, onmiddellijk	primo (bijw.)	eerst, aanvankelijk
iniuria	onrecht	coepi	ik ben begonnen
mortuus	1. (bijv. nw.) dood 2. (zelfst. nw.) dode	dein(de)	vervolgens
volo (velle), volui	willen	lentus	langzaam
legatus	1. gezant 2. onderbevelhebber	ago (agere), egi, actus	1. voeren, drijven 2. doen, verrichten 3. (be)handelen
adeo (adire), adii, aditum	gaan/komen naar, zich wenden tot	postremo (bijw.)	tenslotte
usque	onafgebroken, helemaal	paro (parare)	voorbereiden, gereedmaken
adeo	zozeer	obtineo, obtinui	1. in bezit nemen 2. in bezit houden
mорий (mori), mortuus sum	sterven		
confirmo (confirmare)	1. versterken, bevestigen 2. bemoedigen		

Blok 16 (Hfdst. 4, 4a en 4b)

Romam gen. + causa	naar Rome wegens, om, ter wille van	ullus, ullius do (dare), dedi, datus consilium	enig, iemand geven 1. plan, besluit, beleid 2. raad(geving), advies vol van/met
honor, honoris	1. eer 2. (ere)ambt	plenus + gen. accusator, -oris	aanklager aangezien, omdat
nunc semper existimo (existimare) eicio (eicere), eieci, eiectus	nu altijd menen, geloven (er)uit gooien	quoniam crimen, criminis	1. beschuldiging, aanklacht 2. misdaad, vergrijp spreken
fugio (fugere), fugi recipio (recipere), recepti, receptus	vluchten 1. terugkrijgen, terugnemen 2. ontvangen	loquor (loqui), locutus sum diu adduco (adducere), adduxi, adductus fore (inf.)	lang, lange tijd brengen naar/tot te zullen zijn (= futurum esse)
virtus, virtutis	1. deugd, goede eigenschap 2. moed, dapperheid	impello (impellere), impuli, impulsus	1. (aan)drijven, in beweging brengen 2. ertoe brengen
potius (bijw.) vividus postquam	liever, eerder levend nadat		

Blok 17 (Hfdst. 6, 1a)

deus immortalis facinus, facinoris (onz.) supplicium	god onsterfelijk misdad 1. smeekbede 2. (dood)straf	similis + gen./dat. tandem (bijw.) utor (uti), usus sum + abl. nonne...?	1. gelijk aan 2. gelijkend op tenslotte, (uit)eindelijk gebruiken toch wel? (geeft aan dat op de vraag een bevestigend antwoord wordt verwacht)
reperio ius, iuris (onz.) divinus humanus cogo (cogere), coegi, coactus	vinden, te weten komen recht goddelijk menselijk 1. dwingen 2. bijeenbrengen	mos, moris ferus vitium obicio (obicere), obicci, obiectus	gewoonte, gebruik wild, ruw ondeugd, vergrijp, fout 1. werpen voor 2. verwijten

Blok 18 (Hfdst. 6, 1b en 1c)

saepe igitur	dikwijls, vaak daarom, dus	magnitudo, magnitudinis	grootte, omvang
-----------------	-------------------------------	----------------------------	-----------------

umquam	ooit	rursus	1. weer, opnieuw, terug
numquam	nooit		2. verder, bovendien
colo (colĕre), colui, cultus	1. bebouwen 2. verzorgen 3. (ver)eren	quaero (quaerĕre), quaesivi, quaesitus	3. daarentegen 1. zoeken 2. vragen, informeren
maxime (bijw.)	vooral, het meest	perspicuus	naar
officium	plicht, taak	ergo	duidelijk, helder
offero (offerre), obtuli, oblatus	aanbieden	quidem	dus, dan 1. benadrukt het vorige woord
sine + abl.	zonder		2. weliswaar
sic	zo		3. althans
odium	haat		

Blok 19 (Hfdst. 6, 2a en 2b)

nescio	niet weten	praesertim	vooral
inquit	1. zegt (hij) 2. zei (hij)	an	(geeft vraagzin aan) of
secum	= cum se	ager, agri	akker, land
quomodo	1. hoe 2. zoals	careo + abl.	missen, niet hebben
invenio, inveni, inventus	vinden, aantreffen	constat + A.c.I.	het staat vast dat
ratio, rationis	1. (be)rekening, rekenschap 2. rede, verstand 3. manier, plan	certus	zeker, vast
liberi, liberorum (mv.)	kinderen	quantum (bijw.) quasi	hoeveel, hoezeer 1. zoals 2. alsof, als het ware
		concedo (concedĕre), concessi, concessus	1. weggaan 2. toegeven, zwichten 3. toestaan

Blok 20 (Hfdst. 6, 4a, 4b en 4c)

acer, acris	scherp, fel, hevig	cogito (cogitare)	denken (aan), overwegen
patior (pati), passus sum	1. verdragen, dulden, ondergaan 2. toelaten	parens, parentis	ouder (vader, moeder)
convivium	maaltijd	natura	1. natuur 2. aard
oppidum	(vesting)stad	amor, amoris	liefde
quisquam/ quidquam, cuiusquam	iemand, iets	obliviscor (oblivisci), oblitus sum + gen./acc.	vergeten
modus	1. wijze, manier 2. maat, hoeveelheid, omvang	prohibeo, prohibui, prohibitus	verhinderen
		lex, legis	wet
		conor (conari)	proberen

Blok 21 (Hfdst. 7, 1a, 1b en 1c)

quo	1. waarheen 2. (+ <i>comp.</i>) naarmate 3. (+ <i>conj.</i>) opdat/ om daardoor	invitus	niet willend, onwillig, tegen de wil van = cum te
libet mihi dum + <i>ind.</i>	ik wil graag 1. terwijl	tecum post (<i>bijw.</i>) testis, testis tum (<i>bijw.</i>)	= cum te daarna, later getuige 1. toen, dan, op dat moment
dum + <i>conj.</i>	2. zolang als 1. totdat 2. mits	sapiens, sapientis spes, spei ideo tametsi misericordia quamquam (<i>voegw.</i>) contra + <i>acc.</i> vel apud + <i>acc.</i>	2. vervolgens, daarna wijs hoop, verwachting daarom hoewel medelijden hoewel tegenover, tegen of bij
locus	1. plaats, streek 2. gelegenheid, mogelijkheid		
pervenio, perveni, perventum desino (<i>desinere</i>), desii, desitum	(aan)komen, bereiken ophouden		
aliquando ibi ubi	eens, ooit, soms daar 1. waar (<i>betr. voornw. van plaats</i>) 2. (<i>voegw.</i>) zodra		

Blok 22 (Hfdst. 7, 1d, 1e en 1f)

num	toch niet? (<i>geeft aan dat op de vraag een ontkennend antwoord wordt verwacht</i>)	antea (<i>bijw.</i>) postea (<i>bijw.</i>) ardeo, arsi novi (<i>inf. novisse</i>) labor, laboris	vroeger, tevoren daarna, later branden, in brand staan kennen, weten 1. inspanning, moeite 2. ellende
nego (<i>negare</i>)	1. weigeren 2. ontkennen, zeggen dat niet	forum utrum ... an	markt(plein), forum (of) ... of
avaritia resto (<i>restare</i>) divitiae, -arum (<i>mv.</i>) uter/utra/utrum, utrius	hebzucht, gierigheid overblijven, over zijn rijkdom(men) wie/welk van beiden?		

Blok 23 (Hfdst. 7, 3a, 3b en 3c)

tunc (<i>bijw.</i>)	1. toen, dan, op dat moment 2. vervolgens, daarna	multitudo, multitudinis	menigte
et	1. en 2. ook	numerus	getal, aantal

noster/nostra/ nostrum	(van) ons, onze	fateor	bekennen, toegeven
dives, divitis	rijk	agricola	boer
appello (appellare)	1. toespreken 2. noemen	grex, gregis	kudde, troep
confero (conferre), contuli, collatus	1. bijeenbrengen 2. vergelijken	longe (bijw.) eo (bijw.) + compar.	lang, ver des te
respondeo, responsi, responsum	(be)antwoorden	vereor, veritus sum	vrezen
		oratio, orationis	redevoering

Blok 24 (Hfdst. 7, 3d, 3e, 3f en 3g)

sicut	zoals	opus est + abl.	het is nodig
apertus	open, openbaar, duidelijk	uxor, uxoris	vrouw, echtgenote
servo (servare)	beschermen, bewaren, behouden	nondum	nog niet
omnino non	helemaal niet, volstrekt niet	forte (bijw.)	toevallig
parco (parcĕre), peperci + dat.	sparen	manus, manus	1. hand 2. groep
meus	mijn, van mij	unde	vanwaar, waarvandaan
mens, mentis	1. geest, verstand 2. gedachte	cito (bijw.)	snel
socius	1. bondgenoot 2. makker	iter, itineris	1. weg 2. mars, reis
mortalis	1. (bijv. nw.) sterfelijk 2. (zelfst. nw.) sterveling	necessitas, necessitatis	noodzaak, noodzakelijkheid
minime (bijw.)	allerminst	proficiscor (proficisci), profectus sum	vertrekken
casus, casus	1. val 2. voorval, geval 3. toeval 4. ongeval	cerno (cernĕre), crevi	waarnemen, zien
		ignarus + gen.	onkundig van, onwetend
		cena	diner, maal(tijd)
		impetus, impetus	1. aanval 2. aandrang

Blok 25 (Hfdst. 8, 1a, 1b en 1c)

aureus	gouden, van goud	laedo (laedĕre), laesi,	beschadigen,
sub + acc.	(tot) onder	laesus	verwonden, kwetsen
sub + abl.	onder	civitas, civitatis	burgerij, staat, stad(staat)
societas, societatis	verbond, bondgenoot- schap	sive ... sive	(hetzij) ... hetzij/(of) ... of
lateo, latui	verborgen zijn	scribo (scribĕre), scripsi, scriptus	schrijven
plures, plurium	meer, meerdere(n)	arma, armorum	wapens
		(onz. mw.)	

Blok 26 (Hfdst. 8, 1d, 1e en 1f)

civis, civis	burger	libero (liberare) + abl.	bevrijden van
fingo (fingĕre), finxi, fictus	1. vormen, vervaardigen 2. verzinnen	pauci, paucorum (mv.)	weinige(n), enkele(n)
adversarius	tegenstander, vijand	sensus, sensus	1. waarneming- (svermogen)
opinor (opinari)	menen, denken, geloven		2. gevoel
mensis, mensis	maand		3. gedachte, mening
debeo, debui, debitum	verschuldigd zijn, moeten	dolor, doloris	pijn, verdriet

Blok 27 (Hfdst. 8, 2a en 2b)

optimus	zeer goed, best	rego (regĕre), regi	1. leiden, besturen
quare	1. waarom? 2. daarom, om die reden	ventus	2. regeren, besturen
cur?	waarom?	vehemens, vehementis	wind krachtig, hevig, sterk
committo (committĕre), commisi, commissus	1. aangaan (proelium) 2. begaan (scelus) 3. (+ dat.) toevertrouwen	tempestas, tempestatis	1. tijd 2. weer, storm
placeo + dat.	bevallen, in de smaak vallen	nimius	te veel, te groot
placet mihi	ik ben het ermee eens, ik vind het goed, ik besluit	frigus, frigoris	kou
praetereo (praeterire), praeterii	voorbijgaan, overslaan, onvermeld laten	noceo, nocui + dat.	schaden
necesse est	het is nodig, het is noodzakelijk	deleo, delevi, deletus	vernietigen, verwoesten
caelum	hemel	perdo (perdĕre), perdidi	1. te gronde richten 2. verliezen
terra	aarde, grond, land	lux, lucis	licht
mare (mv. maria)	zee	fruor (frui), fructus sum + abl.	genieten van
		miror (mirari)	1. bewonderen 2. zich verwonderen
		imperium	1. macht, gezag 2. rijk

Blok 28 (Hfdst. 9, 2a, 2b en 2c)

communis	gemeenschappelijk, algemeen	sin	maar indien, als daarentegen, als echter
crudelitas, crudelitatis	wreedheid	durus	1. hard 2. moeilijk, lastig
sanguis, sanguinis	bloed	fera	wild dier
praebeco, praebui, praebitus	verschaffen, aanbieden	deligo (deligĕre), delegi, delectus	(uit)kiezen

fuga	vlucht	effugio (effugere),	ontvluchten, ontkomen
hostis, hostis	vijand	effugi	
colloco (collocare)	plaatsen	maiores, maiorum	voorouders
acies, aciei	slag(linie)	dubius	onzeker, twijfelachtig

Blok 29 (Hfdst. 9, 2d, 2e)

multo (bijw.)	veel	malum	ramp, slechte daad,
crudelis	wreed		(een) kwaad
prior/prius, prioris	1. eerder	lenis	zacht, aardig
	2. vroeger	consuetudo,	gewoonte
senatus, senatus	senaat	consuetudinis	
nolo (nolle), nolui	niet willen	amitto (amittere),	verliezen
puer, pueri	jongen	amisi, amissus	
malus	slecht		